

Norske forskere og trafikkeksperter
testet ESP-systemene i svensk Lappland:

Elektronisk antiskrens sparer mange liv!

Undersøkelser viser at antall singelulykker reduseres med
42% og dødsulykker med 35% hvis bilen er utstyrt med
ESP (Elektronisk antiskrens).

Denne brosjyren er et særtrykk av en artikkel i bladet BILGLASSFORUM.
Tekst og bilder er bearbejdet og benyttet med tillatelse fra redaksjonen.

BOSCH

Invented for life

Vegmyndighetene anbefaler biler med ESP antiskrens-systemer!

Forskning bekrefter systemenes verdi

Tekst og foto: Børre Aa. Lund

«Velg bil med antiskrenssystem!» Anbefalingen finner man på «Sikker bil.no», hjemmesiden som deles av Statens Vegvesen, Vägverket i Sverige, det danske Vejdirektoratet og tilsvarende etater i Finland og Island. Produktsjef Jan Petter Røssevold i Opplysningsrådet for Veitrafikken er klinkende klar: - Hvis bilen var en oppfinnelse lansert idag, hadde ESP vært et helt naturlig standard utstyr.

En rekke rapporter fra internasjonale forskningsarbeidere og undersøkelser av effekten av antiskrensystemer, er entydige.

Åpenbar reduksjon av alvorlige ulykker

Reduksjon av alvorlighetsgraden er åpenbare i mange typer ulykker med biler utstyrt med ESP eller andre antiskrenssystemer.

Transportøkonomisk Institutt som er tungt inne på forskningssiden, og utfører oppdrag for blant andre Statens Vegvesen, har analysert flere bredt anlagte internasjonale ulykkesundersøkelser (europeiske, japanske og amerikanske) der søkelyset har vært rettet mot bl.a. møteulykker og utforkjøringer der sjåførene har mistet styringen etter ukontrollert skrens.

Statens Vegvesen har for kort tid siden offentliggjort en ny målsetting for å få ned antallet alvorlige personskader og dødsulykker, spesielt ulykker som rammer ungdom, dvs. aldersgruppen 15-24 år. Innen 2016 skal slike ulykker halveres i forhold til dagens situasjon

Testbanen til Bosch, Vaitudden i Arjeplog, kan by gjestene på ekstremt vinterføre og store utfordringer.

og innen 2010 skal ulykkene reduseres med 25 %.

På denne bakgrunn er studier og analyser av fremlagte internasjonale forskningsarbeidere rundt fenomenet skrenseulykker spesielt interessante.

Robert Bosch, arrangerte på nyåret en studietur for et snes norske fagfolk innen trafikksikkerhet til konsernets europeiske testanlegg Vaitudden i svensk Lappland. Teknisk sjef Bjørn Tore Johansen ga en omfattende innføring i elektronisk stabiliseringskon-

troll (ESP). Deltagerne fikk etterpå prøve ut systemet, og testkjørte biler både med og uten antiskrenssystemet.

Mange uttrykte forbløffelse over effekten ESP har på glatt veidekke. Testkjøringen skjedde under betryggende forhold på baner hvor skrens kan prøves ut risikofritt.

Med på studieturen var en rekke norske beslutningstagere og fagfolk innen vei- trafikk og føreropplæring. Forut for myndighetenes varslede vurdering av bilavgiftene i forhold til oppnåelige miljø- og sikkerhets-

Bak fra venstre: Jan Petter Røssevold, Opplysningsrådet for Veitrafikken, Leif N. Olsen, Autoriserte Trafikkskolers Landsforbund, administrerende direktør Wolfgang Dubois, Robert Bosch AS, Rolf Mellum, seksjonsleder Veitrafikk i Havarikommisjonen, Kåre Halvorsen sjefingeniør Teknologi, Havarikommisjonen, Jan Erik Skar, styreleder Bilskadekomitéen og bilteknisk sjef i Gjensidige Forsikring, Roger Holm, teknisk sjef i Norges Automobil-Forbund, Terje Haug, Bilskadekontoret, Finansnæringens Hovedorganisasjon, Marianne Haug, Kjøretøyseksjonen, Vegdirektoratet, adm.dir. Lars Borger Hansen, Bilteknikk AS, Norges Automobil-Forbund, Øivind Kristiansen, Autoriserte Trafikkskolers Landsforbund, og Rolf Hagman, seniorforsker ved Transportøkonomisk Institutt.

Foran: Seniorrådgiver og forsker Terje Moen, SINTEF, Teknologi og Samfunn, avdeling for transportsikkerhet og -informatikk, Bjørn Tore Johansen, teknisk sjef Robert Bosch AS, Ingebjørg Guslund, sekretær Robert Bosch AS og kjøreinstruktørene Annicka Stenmark og Örjan Holmström.

gevinster, var selvsagt studieturen av stor interesse for fagfolkene.

Håndbok i trafiksikkerhet

Transportøkonomisk Institutt (TØI), var representert på studieturen av seniorforsker Rolf Hagman. TØI utfører mange typer forskning for oppdragsgivere, og bl.a. Vegdirektoratet har gjennom mange år benyttet seg av

TØI's kompetanse. Seniorforsker Rolf Hagman informerte de øvrige deltagerne bl.a. om instituttets studier av internasjonale forskningsrapporter knyttet til effekten av ESP.

To TØI-forskere, Rune Elvik og Truls Vaa har, med støtte fra Vegdirektoratet laget «**Trafiksikkerhetshåndboka**», utgitt på det kjente europeiske forskningsforlaget Elsevier. Håndboka som

har rukket å få internasjonal anerkjennelse foreligger i norsk, engelsk og russisk utgave og er lagt ut på internett.

Håndboka mangler beskrivelse av de ulykkesreducerende effektene av å innføre ESP eller antiskrensutstyr som er serieprodusert fra 1995.

Behold kontrollen over bilen!

ESP, Elektronisk stabiliseringskontroll har vist seg å være svært effektiv for å hindre at bilføreren mister kontroll over kjøretøyet.

Forsker Dr. rer. Alena Erke vil i samarbeid med seniorforsker Rolf Hagman og ansvarlig for håndboka, Rune Elvik, skrive det nye kapittelet i den internasjonalt kjente håndboka.

Arbeidet vil bl.a. ta utgangspunkt i å bringe resultater fra sammenligninger av internasjonalt dokumenterte effekter som Hagman og Erke har tatt frem ved analyser og studier av fem internasjonale forskningsrapporter knyttet til effekten av antiskrensutstyr i personbiler.

De fem forskningsrapportene som ligger til grunn for omtalen i Trafikk-

Ready for take-off. Alle deltagerene fikk oppleve bil med og uten ESP.

Roger Holm (t.h), teknisk sjef i NAF og adm. dir. Lars Borge Hansen (t.v.), Bilteknikk AS/NAF fikk utfordre naturen og naturkreftene - med og uten ESP.

Kåre Halvorsen, sjefingeniør i Havarikommisjonen, har blitt noen erfaringer rikere.

sikkerhetskånda er undersøkelser iverksatt av en fransk bilprodusent, en større japansk bilprodusent, to undersøkelser fra USA og en fra Sverige.

Forskerne Rolf Hagman og Alena Erke har analysert rapportene og valgt ut data med størst mulig relevans til norske forhold.

Halvering av alvorlige ulykker

Forskning viser at enkelte ulykkestyper uten antiskrensutstyr lett ville ført til alvorlige personskader og dødsulykker. Biler med ESP kan redusere denne typen ulykker med inntil 50 % på glatt føre.

ESP bistår bilførerne, spesielt de unge og uerfarne

Unge bilførere er overrepresentert i singelulykker hvor føreren har mistet kontroll over bilen (oppgitt til ca 20 % av alle ulykker).

Erfarne bilførere gjør flere korreksjonsforsøk enn unge og uerfarne ved skrens og risiko for ulykker. Forskjellen er at 70% av erfarne førere gjør mer enn ett forsøk på å rette opp bilen ved skrens, mens tilsvarende tall for

uerfarne førere er mindre enn 40 %.

Et tragisk faktum fordi gamle biler uten sikkerhetsutstyr oftest blir kjørt av unge sjåførere. Antiskrens-systemer vil derfor ha størst nytte for unge, uerfarne førere som har begrenset kjøreefaring.

Seniorforsker Rolf Hagman vil være interessert i at det i Norge blir gitt muligheter for en dypere vurdering og nytte/kostnadsanalyse av antiskrensutstyr i norske personbiler. Kan det også i Norge dokumenteres trafikksikkerhetsgevinster av utstyret, bør det vurderes om det er mulig å stimulere til økt kjøp av nye biler med denne type bilteknologi. Fritak fra beskatning og avgifter for utstyr som effektivt reduserer antall alvorlige ulykker, vil være et interessant tiltak.

Overbevisende også fra Sverige

Marianne Haug i Kjøretøyseksjonen i Vegdirektoratet bekrefter at etaten har til vurdering hvorvidt et slikt forsk-

ningsarbeide bør igangsettes i Norge.

Hjemmesiden til Statens Vegvesen viser til en svensk undersøkelse av antiskrensutstyr som oppgir en reduksjon av ulykkesrisikoen med ca 20 % på alle typer veidekke, og en reduksjon på ca 50% på snø- og isdekte veier.

Den svenske professor Clas Tingvall uttaler: «Å kjøre sikkert og være oppmerksom er kanskje den beste måten å redusere sjansene for å komme ut for en ulykke, men teknologien kan også spille en viktig rolle». Det er derfor vi utvider våre anbefalinger til bilførerne om å kjøpe biler med ny kjøretøyteknologi som antiskrens-system for å hjelpe dem til å beskytte seg selv og sine passasjerer.

Marianne Haug fra Kjøretøyseksjonen/Vegdirektoratet, instrueres av Örjan Holmström før en testtur i bil uten ESP.

BOSCH

Invented for life

Robert Bosch AS

Berghagan 1, Postboks 350 - 1402 Ski

Telefon: 64 87 89 00

www.bosch.no